

Sosiaali- ja terveyslautakunta

AIKA 20.01.2021 klo 17:30 - 18:45

PAIKKA Muhoksen kunnantalo, kunnanhallituksen kokoushuone, hybridikokous

KÄSITELLYT ASIAT

Pykälät:		Sivu
1	TOIMIALAJOHTAJAN INFO	3
2	TALOUDEN TOTEUMA 30.11.2020 / SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT	4
3	TALOUSARVION 2021 KÄYTTÖSUUNNITELMA / SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT	5
4	TOIMEN PERUSTAMINEN / KOTIHOITO / NELJÄ HOITAJAN TOINTA	7
5	VIRAN PERUSTAMINEN / KOTIHOITO / PALVELUOHJAAJA	8
6	ILMOITUS REKISTERIIN / PELASTAKAA LAPSET RY	9
7	TIEDOKSIANNETTAVAT ASIAT	11

Sosiaali- ja terveyslautakunta

AIKA 20.01.2021 klo 17:30 - 18:45

PAIKKA Muhoksen kunnantalo, kunnanhallituksen kokoushuone, hybridikokous

LÄSNÄOLLEET:

JÄSENET	Kukkonen Pertti	puheenjohtaja	
	Jaukka Esko	varapuheenjohtaja	läsnä etäyhteydellä
	Heino Jouko	jäsen	
	Karjalainen Mirja	jäsen	läsnä etäyhteydellä
	Kiesilä Hilikka	jäsen	läsnä etäyhteydellä
	Vääräniemi Juhani	jäsen	saapui paikalle klo 17:35 § 1 käsittelyn aikana
	Göransson Gunnar	varajäsen	
POISSA	Pusula Helka-Mirjami	jäsen	
MUU	Paasimaa Veli	khalpj	läsnä etäyhteydellä
	Rissanen Anneli	khaled	läsnä etäyhteydellä
	Syvävirta Jukka	kunnanjohtaja	läsnä etäyhteydellä
	Haapamäki Esko	johtava lääkäri	läsnä etäyhteydellä
	Honkanen Merja	esittelijä	
	Tuomikoski Sanna	ptkpitäjä	

LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS PÄÄTÖS: Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

ASIAT 1 - 7 §:t

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS- PÄÄTÖS: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Gunnar Göransson ja Esko Jaukka TUSTAPA

PÖYTÄKIRJAN ALLE- KIRJOITUS JA VAR- MENNUS | Puheenjohtaja Pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS- Tarkastusaika Sanna Tuomikoski
TUS Allekirjoitukset Muhos

PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVILLÄPITO Gunnar Göransson Esko Jaukka

Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty oikasuvaatimusohje/valitusosoitus, pidetään yleisesti nähtävillä Muhoksen kunnan verkkosivuilla 28.1.2021.

toimistonhoitaja Sanna Tuomikoski

TOIMIALAJOHTAJAN INFO

Soteltk 20.01.2021 § 1

1. Sosiaali- ja terveyslautakunnan kokoukset pidetään pääsääntöisesti joka kuukauden 3. keskiviikko klo 17.30 alkaen kunnanhallituksen kokoushuoneessa. Sosiaali- ja terveyslautakunnan kevään kokousaikataulu on seuraava: 17.2.2021, 17.3.2021, 21.4.2021, 19. tai 26.5.2021.

2. Pohjois-Pohjanmaan sote-valmistelun tilannekatsaus. POPsote:n tulevaisuuden sosiaali- ja terveystyökeskus hankekokonaisuuden alueellinen organisoituminen on edennyt Lakeuden alueella. Palvelustrategian kenttäkierros.

3. Coronapandemia tilanne 1/2021.

TOIMIALAJOHTAJA ESITYS: Sosiaali- ja terveyslautakunta merkitsee infossa esille otetut asiat tiedoksi.

PÄÄTÖS: Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Juhani Vääräniemi saapui paikalle klo 17:35 § 1 käsittelyn aikana.

TALouden TOTEUMA 30.11.2020 / SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Soteltk 20.01.2021 § 2

Sosiaali- ja terveysjohtaja Merja Honkanen (puhelin 044 497 0100):

Oheismateriaalina on marraskuun kateraportti. Ajankohdan keskimääräinen käyttöprosentti on 92 %.

Toimintatuotot	81 %
Toimintakulut	92 %
Toimintakate	93 %

Vastaava vuonna 2019:

Toimintatuotot	92,7 %
Toimintakulut	90,4 %
Toimintakate	90,2 %

Vastaava vuonna 2018:

Toimintatuotot	85,6 %
Toimintakulut	92,9 %
Toimintakate	93,8 %

TOIMIALAJOHTAJAN ESITYS: Sosiaali- ja terveyslautakunta merkitsee tiedoksi talousarvion toteuman 30.11.2020.

PÄÄTÖS: Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen.

TALOUSARVION 2021 KÄYTTÖSUUNNITELMA / SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

409/2.20.200/2018

Soteltk 20.01.2021 § 3

Sosiaali- ja terveystoimintajohtaja Merja Honkanen (puhelin 044 497 0100):

Muhoksen kunnanvaltuusto on kokouksessaan 16.12.2020 § 74 hyväksynyt Muhoksen kunnan talousarvion vuodelle 2021 ja taloussuunnitelman vuosille 2022-2023.

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi sosiaali- ja terveyspalvelujen talousarvioesityksen kokouksessaan 14.10.2020 § 64 ja seurasi talousarvion valmisteluprosessia toimialajohtajan katsauksissa. Kunnanhallitus käsitteli toimialojen antamia talousarvioesityksiä kokouksessaan 19.10.2020 § 321 ja toimialojen kuulemisen jälkeen valtuutti kunnanjohtajan yhdessä toimialajohtajien kanssa valmistelevaan talousarvion vuodelle 2020 valtuuston vahvistamien ohjeiden mukaisesti. Sosiaali- ja terveyspalvelujen talousarvioesitystä käsiteltiin yhteisneuvottelussa 8.11.2020. Neuvottelujen tuloksena toimialojen esittämiä määrärahoja karsittiin ja tarkennettiin siten, että kunnanhallitus hyväksyi talousarvioehdotuksen valtuustolle esitettäväksi kokouksessaan 23.11.2020 § 370.

Sosiaali- ja terveyspalveluille hyväksytyn talousarvion merkittävimmät muutokset sosiaali- ja terveyslautakunnan esitykseen ovat seuraavat: toimintatuottojen kertymän tarkistaminen sekä asiakaspalvelujen ostojen ja henkilöstömenojen tarkistaminen arvioidun toteuman mukaiseksi. Vahvistettu talousarvio tavoitteineen turvaa edelleen palvelujen järjestämistä ja tuottamista lainsäädännön vahvistaman palvelutakuun mukaisesti ja edistää tavoitteellisesti palvelurakenteen uudistamista. Talousarvioon sisältyvät myös sosiaali- ja terveyslautakunnan esittämät lisäykset ikäihmisten palveluiden kotihoidon vakinaiseen henkilöstöön ja valtuustoaloitteiden mukaiset toiminnot.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen vuoden 2021 toimintakate on 32.401.317 euroa (vuonna 2020 31.653.026 €), joka muodostuu 4.050.730 euron (vuonna 2020 4.050.730 €) toimintatuotoista ja 36.454.667 euron (vuonna 2020 35.703.756 €) toimintakuluista. Kokonaisuudessaan sosiaali- ja terveyspalveluiden vuoden 2021 talousarvio on erittäin kireä eikä varaumia toiminnan poikkeamiin tai ennakoimattomasti kasvaviin palvelutarpeisiin juuri ole. Koronapandemian aiheuttamiin mahdollisiin lisäkustannuksiin ei ole varauduttu. Oheismateriaalina on erittely sitovuustasoisista toimintatuotoista ja -kuluista, poistoista ja laskennallisista eristä (sisäiset keskitetysti hoidetut kustannukset).

TOIMIALAJOHTAJAN ESITYS: Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää merkitä tiedoksi vuoden 2021 sosiaali- ja terveyspalveluiden käyttösuunnitelman.

PÄÄTÖS: Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen.

TOIMEN PERUSTAMINEN / KOTIHOITO / NELJÄ HOITAJAN TOINTA

Soteltk 20.01.2021 § 4

Sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Merja Honkanen (puhelin 044 4970 100):

Valtuusto on kokouksessaan 16.12.2020 § 74 vuoden 2021 talousarviota käsitellessään hyväksynyt sosiaali- ja terveystoiminnan osalta neljän lähihoitajan toimen perustamisen vanhustenhuollon kotihoitoon. Talousarviossa 2021 on toimien vaatimat määrärahat kustannuspaikalla 2210.

Muhoksen kunnan hallintosäännön 6 luvun toimivalta henkilöstöasioissa §:n 72 kohdan 2 mukaan kunnanhallitus päättää muiden virkojen perustamisesta ja lakauttamisesta sekä virkanimikkeiden muuttamisesta. Hallintosäännön 5 luvun toimielinten tehtävät ja toimivallan jako §:n 22 kohdan 13 mukaan lautakunta päättää alaistensa virkojen kelpoisuusehtojen muutoksista ja virkanimikkeiden muuttamisesta sekä toistaiseksi voimassa olevien työsopimussuhteiden kelpoisuusehdoista ja nimikkeistä.

Hoitajan toimen kelpoisuusehtona on sosiaali- ja terveysalan ammatillinen perustutkinto tai alan aikaisempi kouluasteinen ammatillinen tutkinto ja terveydenhuollon ammattihenkilöstöstä annetun lain (559/1994) mukainen laillistus tai sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstöstä annetun valtioneuvoston asetuksen (153/2016) mukainen nimikesuojauksen. Toimen palkkaus määräytyy KVTES Liitteen 4 kohdan 04SOS06A ja kunnassa päätetyn tehtäväkohtaisen hinnoittelun mukaan. Toimen työtehtävät muodostuvat hoidon-, huolenpidon-, kasvatuksen- ja kuntoutuksen perusammattitehtävistä sosiaalipalveluissa. Neljän hoitajan toimet esitetään perustettavaksi vanhustalouden kotihoidon kenttätöihin. Hallintosäännön mukaan ko. toimet täyttää vanhustyönjohtaja.

TOIMIALAJOHTAJAN ESITYS: Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle neljän hoitajan toimen perustamista 1.2.2021 alkaen vanhustalouden palveluihin. Pätevyysvaatimuksena on sosiaali- ja terveysalan ammatillinen perustutkinto tai alan aikaisempi kouluasteinen ammatillinen tutkinto ja terveydenhuollon ammattihenkilöstöstä annetun lain (559/1994) mukainen laillistus tai sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstöstä annetun valtioneuvoston asetuksen (153/2016) mukainen nimikesuojauksen. Toimien palkkaus määräytyy KVTES Liitteen 4 kohdan 04SOS06A ja kunnassa päätetyn tehtäväkohtaisen hinnoittelun mukaan. Toimien tämän hetkinen sijoituspaikka on kotihoidon kenttätöissä. Toimen työtehtävät muodostuvat hoidon-, huolenpidon-, kasvatuksen- ja kuntoutuksen perusammattitehtävistä kotihoidossa.

PÄÄTÖS: Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen.

VIRAN PERUSTAMINEN / KOTIHOITO / PALVELUOHJAAJA

Soteltk 20.01.2021 § 5

Sosiaali- ja terveystoimialajohtaja Merja Honkanen (puhelin 044 4970 100):

Valtuusto on kokouksessaan 16.12.2020 § 74 vuoden 2021 talousarviota käsitellessään hyväksynyt sosiaali- ja terveystoimialojen osalta palveluohjaajan (geronomi) viran perustamisen vanhustenhuollon kotihoitoon. Talousarviossa 2021 on viran vaatima määräraha kustannuspaikalla 2210.

Muhoksen kunnan hallintosäännön 6 luvun toimivalta henkilöstöasioissa §:n 72 kohdan 2 mukaan kunnanhallitus päättää muiden virkojen perustamisesta ja lakauttamisesta sekä virkanimikkeiden muuttamisesta. Hallintosäännön 5 luvun toimielinten tehtävät ja toimivallan jako §:n 22 kohdan 13 mukaan lautakunta päättää alaistensa virkojen kelpoisuusehtojen muutoksista ja virkanimikkeiden muuttamisesta sekä toistaiseksi voimassa olevien työsopimussuhteiden kelpoisuusehdoista ja nimikkeistä.

Palveluohjaajan viran kelpoisuusehtona on on soveltuva sosiaali- ja terveystoimialan ammattikorkeakoulututkinto tai aikaisempi sosiaali- tai terveydenhuoltoalan opistoasteinen tutkinto ja sosiaalialan ammattihenkilöstöstä annetun lain (817/2015) ja asetuksen (153/2016) mukaista laillistus. Viran palkkaus määräytyy KVTES Liitteen 4 kohdan 04SOS050 ja kunnassa päätetyn tehtäväkohtaisen hinnoittelun mukaan. Viran työtehtävät muodostuvat sosiaalihuollon vaativista ammattitehtävistä sosiaalisen tuen, ohjauksen, kasvatuksen ja kuntoutuksen tehtävissä. Palveluohjaajan virka esitetään perustettavaksi vanhustalouden kotihoidon kenttätyöhön erityisesti kotiutuksen, kuntoutuksen ja arvioinnin tehtäviin. Hallintosäännön mukaan ko. viran täyttää vanhustyönjohtaja.

TOIMIALAJOHTAJAN ESITYS: Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle palveluohjaajan viran perustamista 1.2.2021 alkaen vanhustalouden palveluihin. Pätevyysvaatimuksena on soveltuva sosiaali- ja terveystoimialan ammattikorkeakoulututkinto tai aikaisempi sosiaali- tai terveydenhuoltoalan opistoasteinen tutkinto ja sosiaalialan ammattihenkilöstöstä annetun lain (817/2015) ja asetuksen (153/2016) mukainen laillistus. Viran palkkaus määräytyy KVTES Liitteen 4 kohdan 04SOS050 ja kunnassa päätetyn tehtäväkohtaisen hinnoittelun mukaan. Viran tämän hetkinen sijoituspaikka on kotihoidon kenttätyössä. Toimen työtehtävät muodostuvat sosiaalihuollon vaativista ammattitehtävistä sosiaalisen tuen, ohjauksen, kasvatuksen ja kuntoutuksen tehtävissä.

PÄÄTÖS: Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen.

ILMOITUS REKISTERIIN / PELASTAKAA LAPSET RY

Soteltk 20.01.2021 § 6

Sosiaali- ja terveystoimintajohtaja Merja Honkanen (puhelin 044 497 0100):

Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011) määrää lupaviranomaiset (aluehallintovirastot ja Valvira) pitämään yhdessä yksityisten palvelujen antajien rekisteriä lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyä ja toiminnan valvontaa ja tilastointia varten (25 § 1 mom). Yksityisten palvelujen antajien rekisteriin ei merkitä kotipalvelun tukipalveluja ja niihin rinnastettavia palveluja eikä yksityistä perhepäivähoitoa (27 § 2 mom). Niihin sovelletaan kuitenkin muilta osin yksityisistä sosiaalipalveluista annettua lakia, ja kunnan sosiaaliviranomaisella on ensisijainen velvollisuus valvoa niitä.

Kotipalveluun sisältyvinä tukipalveluina annetaan sosiaalihuoltolain (1301/2014) 19 § 3 kohdan mukaan mm. ateria-, vaatehuolto- ja siivouspalveluja sekä sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluja. Kotipalvelun tukipalveluun rinnastettavilla palveluilla tarkoitetaan myös muita palveluja, joita asiakas voi tarvita suoriutuakseen päivittäiseen elämäänsä kuuluvista toimista.

Aluehallintovirastot ovat poistaneet rekisteristään viimeistään 31.3.2012 ne kotipalvelun tukipalveluja ja muita palveluja koskevat tiedot, jotka eivät kuulu yksityisten palvelujen antajien rekisteriin lain 46 § perusteella. Niistä yksityisistä sosiaalipalveluja koskevista ilmoituksista, joita ei merkitä yksityisten palvelujen antajien rekisteriin, muodostuu kunnan sosiaaliviranomaisen ylläpitämä henkilökisteri, johon sovelletaan tietosuojalakia (1050/2018).

Kun kunnan toimielimelle saapuu ilmoitus kotipalvelujen tukipalvelusta tai muusta palvelusta, jota ei merkitä rekisteriin, toimielimen on suositeltavaa ratkaista hallintopäätöksellä, katsotaanko palvelu kunnan toimielimen valvottavaksi yksityiseksi sosiaalipalveluksi. Näin asia tulee riittävästi dokumentoiduksi ja helpottaa mm. palvelujen arvonlisäverokohtelun arvioimista. Lisäksi hallintopäätöksen tekeminen varmistaa palvelujen tuottajan oikeusturvaa, sillä päätökseen voi tarvittaessa hakea muutosta hallinto-oikeudelta.

Muhoksen kunnan sosiaaliviranomaiselle on saapunut Pelastakaa Lapset ry:n ilmoitus yksityisten sosiaalipalvelujen tuottamisesta koskien lastensuojelun jälkihuoltoa, ammatillista tukiperhetyötä ja yhteisöllistä ryhmätoimintaa. Näiden lisäksi Pelastakaa Lapset ry tarjoaa sosiaalityöntekijän palveluja. Ilmoitus sisältää toimijan rekisteritiedot, palvelukuvaukset ja omavalvontasuunnitelman.

TOIMIALAJOHTAJAN ESITYS: Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää hyväksyä ja merkitä rekisteriin Pelastakaa Lapset ry:n ilmoituksen yksityisten sosiaalipalvelujen tuottamisesta koskien lastensuojelun jälkihuoltoa, ammatillista tukiperhetyötä ja yhteisöllistä ryhmätoimintaa sekä sosiaalityöntekijän palveluja.

PÄÄTÖS: Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen.

TIEDOKSIANNETTAVAT ASIAT

Soteltk 20.01.2021 § 7

Sosiaali- ja terveysministeriö

- Kuntainfo 18/2020 11.12.2020 Elatusapujen ja elatustukien määrät nousevat 1.1.2021 alkaen.
- Kuntainfo 19/2020 17.12.2020 Yksityisten toimijoiden tarvitsemien ylimääräisten tarvikkeiden korvaaminen Covid-19-epidemian yhteydessä.
- Kuntainfo 20/2020 17.12.2020 Toimeentulotuen perusosa 2021.

Muhoksen kunta

- Valtuusto 30.11.2020 § 67 Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2019 - kunnanhallituksen lausunto valtuustolle.

Aluehallintovirasto

- Ohjauskirje 14.12.2020 LSSAVI/16831/2020 Itsenäisen asumisen harjoittelu sijaishuollossa ja tuettu asuminen jälkihuollossa.

Valvira

- Ohjauskirje 17.12.2020 V/41752/2020 Vanhuspalvelulain muutokset edellyttävät välittömiä toimia.
- Päätös 30.12.2020 V/33868/2020 Yksityisen ympärivuorokautisten sosiaalipalvelujen tuottamista koskevan luvan muuttaminen. Nuorten Ystävät -palvelut Oy/Karhula.
- Ilmoitus 7.1.2021 V/40145/2020 Yksityisen terveydenhuollon palvelujen tuottajan toimipaikan nimenmuutos. **Fysios Oy, Fysios Muhos c/o FysioLaiffi Oy** Muhoksen yksikkö.

Dynasty/sosiaali- ja terveyspalveluiden viranhaltijapäätökset ajalta 30.11.2020-10.1.2021, päätösluettelo on nähtävänä kokouksessa.

Sosiaali- ja terveysjohtaja

- Henkilöstöpäätös § 26 ja 1-3
- Asiakaspäätös (S) § 13-14 ja 1
- Yleispäätös § 5-6 ja 1

Kokouksessa lautakunnan nähtävillä myös Aluehallintoviraston ja Valviran saapuneet päätökset ja ilmoitukset koskien muualla kuin Muhoksella toimivia terveydenhuollon tai sosiaalihuollon palveluiden tuottajia.

TOIMIALAJOHTAJAN ESITYS: Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, ettei se käytä, niiltä osin kuin se on mahdollista, viranhaltijapäätösten kohdalta kuntalain 51 §:n mukaista otto-oikeutta.

Merkitään asiat tiedoksi.

PÄÄTÖS: Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen.

OIKAISUVAATIMUSOHJE/VALITUSOSOITUS:

Sosiaali- ja terveyslautakunta

OIKAISUVAATIMUSOHJE JA VALITUSOSOITUS

Päätökseen, mikäli se ei ole luonteeltaan yksinomaan valmistelua tai täytäntöönpanemista, on oikeutettu hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen.

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Muutoksenhakukielto ja sen peruste

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

§:t 1-3 ja 7

Muu peruste, mikä
§:t

Oikaisuvaatimuksena muutosta haetaan sosiaali- ja terveyslautakunnalta. Oikaisuvaatimus tehdään kirjallisena, siitä on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen ja se on tekijän allekirjoitettava. Sosiaali- ja terveyslautakunnan osoite on: Sosiaali- ja terveyslautakunta, PL 39, 91501 MUHOS.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Valituksena (kunnallisvalitus tai hallintovalitus) muutosta haetaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksena vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös asianosainen sekä kunnan jäsen. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista, ellei erityislainsäädännöstä muuta johdu.

Muutosta haetaan kirjallisella valituksella (valituskirja). Valituskirjassa on ilmoitettava:

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon muutosta haetaan
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perustelut

Valituskirja on valittajan tai muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusohje liitetään pöytäkirjanotteeseen.
